

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2025-09-17

Diarienummer:
AMN-2025-00550

Handläggare:
Weronica Öhrt

Yttrande över förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027-2028

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till kommunfullmäktige enligt ärendets bilaga 1,
2. **att** föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 avseende nämndens ansvarsområde, med de justeringar som framgår av bilaga 2,
3. **att** föreslå kommunfullmäktige att fastställa nämndens förslag på planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde enligt bilaga 3.

Ärendet

Kommunstyrelsen har den 10 september 2025 beslutat att remittera förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 till samtliga nämnder för kvalitetssäkring samt för berörda nämnder komplettering med planerad fördelning mellan egenregi och privata utförare.

Nämnden föreslår vissa justeringar i uppdrag och en teknisk justering av kommunbidraget för kulturverksamhet enligt ärendets bilaga 2. Planerad fördelning mellan egenregi och privata utförare återfinns i bilaga 3.

Beredning

Ärendet har beretts i arbetsmarknadsförvaltningen och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut som en del av ärendet om Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.

Föredragning

Kommunstyrelsen har den 10 september 2025, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring. Berörda nämnder ska även inkomma med planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller.

Arbetsmarknadsnämnden har tilldelats 10 miljoner kronor för att öka antalet arbetsmarknadsanställningar och fått en ramanpassning för ekonomiskt bistånd på minus 10 miljoner kronor utifrån utvecklingen av försörjningsstöd och satsningen på arbetsmarknadsanställningar. Nämnden har även fått 2,5 miljoner kronor i en riktad satsning för en kraftsamling för arbetsmarknadsanställningar särskilt riktade mot ensamstående kvinnor. Nämnden har även fått 1,5 miljoner kronor för satsningen *Alla i arbete*, som riktar sig mot personer med funktionsnedsättning.

Nämnden vill redan nu lyfta att schablonersättningen för nyanlända kommer att minska kraftigt under 2027 då ersättningen för ukrainarna som kommit till Uppsala upphör.

Nämnden föreslår justeringar enligt ärendets bilaga 2.

Nämnden föreslår en teknisk justering av kommunbidrag för kulturverksamhet. I förslaget till Mål och budget 2026 har nämnden 2 240 tkr i kommunbidrag för Kulturverksamhet (verksamhet 31). Nämnden föreslår att flytta 1 500 tkr till verksamhet Arbetsmarknad (verksamhet 62) vilket innebär att 740 tkr blir kvar på verksamhet Kulturverksamhet (31).

Nämnden föreslår att uppdrag 15, *Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande*, ska omfatta alla nämnder och bolag. Hela kommunkoncernen behöver kraftsamla för att fler Uppsala bor ska komma i jobb och har en viktig roll både som arbetsgivare och i att erbjuda exempelvis praktikplatser. Nämnden föreslår vidare att det tydliggörs i uppdrag 36, *Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering*, att behovet bör styra var sfi för föräldralediga erbjuds. Nämnden framhåller också vikten av ett jämställdhetsperspektiv i uppdrag 41, *Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap*, samt ett tydliggörande i löptext under fokusmål 2. Förslagen till justeringar finns närmare beskrivna i ärendets bilaga 1 samt bilaga 2.

Nämnden föreslår planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller enligt ärendets bilaga 3.

Ekonomiska konsekvenser

Att avge yttrandet har inga ekonomiska konsekvenser. Att avge yttrandet har heller inga konsekvenser ur ett jämställdhets-, barnrätts- eller näringslivsperspektiv.

Övriga konsekvenser

Att avge yttrandet har inga konsekvenser ur ett jämställdhets-, barnrätts- eller näringslivsperspektiv.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2025-09-17
- Bilaga 1, Yttrande om förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028
- Bilaga 2, Föreslagna justeringar i Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028
- Bilaga 3, Planerad fördelning mellan egenregi och privata utförare 2026

Arbetsmarknadsförvaltningen

Helena Clementson

Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsförvaltningen
Yttrande

Datum:
2025-09-17

Diarienummer:
AMN-2025-00550

Handläggare:
Weronica Öhrt, Peter S:t Cyr

Yttrande över förslag till Mål och budget 2026 med plan för 2027-2028

Kommunstyrelsen har den 10 september 2025, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder och de bolagsstyrelser som så önskar för kvalitetssäkring. Berörda nämnder ska även inkomma med planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egen regi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller.

Föreslagna justeringar i Mål och budget 2026 med plan för 2027-2028

Teknisk justering av kommunbidrag

I förslaget till Mål och budget 2026 har nämnden tilldelats 2 240 tkr i kommunbidrag för Kulturverksamhet (31) inom integrationsområdet. Nämnden föreslår att flytta 1 500 tkr till verksamhet Arbetsmarknad (62) för att tydliggöra arbetsmarknadsinriktningen av nämndens föreningsbidrag. Resterande 740 tkr blir kvar på verksamhet Kulturverksamhet (31) och utgör nämndens verksamhetsbidrag till etniska föreningar.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden hade tidigare ett uttalat ansvar för integrationsinsatser. Idag ansvarar respektive nämnd för integrationsinsatser inom ramen för sitt verksamhetsområde. Nämnden har fortsatt ansvar att stödja integrations- och arbetsmarknadsinriktad verksamhet hos föreningar bildade på etnisk grund. Nämndens övriga föreningsbidrag ska stödja verksamhet som främjar och stärker deltagarnas inkludering i samhället och leder till att människor i utsatt position på arbetsmarknaden förbättrar sina möjligheter till arbete och studier.

Uppdrag 15. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Nämnden föreslår att uppdraget bör beröra alla nämnder och bolag. Hela kommunkoncernen behöver kraftsamla för att få fler i jobb. Arbetssökande ska få möjlighet att skaffa sig kunskaper och erfarenheter som efterfrågas på arbetsmarknaden och Uppsala kommun spelar en viktig roll inte bara genom att vara en stor arbetsgivare som kan erbjuda anställning, men även genom att exempelvis

möjliggöra praktik, arbetsmarknadsanställningar och andra insatser för personer som behöver det på sin väg mot egen försörjning. Genom att hela kommunkoncernen tillsammans kraftsamlar för att fler ska få en egen försörjning ökar dessutom möjligheterna för kommunen att tillgodose sitt eget kompetensbehov.

Även inför det kommande aktivitetskravet för personer med försörjningsstöd, som om det röstas igenom föreslås börja gälla 1 juli 2026, kommer arbetsmarknadsnämnden att behöva stöd från hela koncernen för att kunna implementera aktivitetskravet i full skala. Ett aktivitetskrav för personer med försörjningsstöd förväntas på sikt att leda till fler i arbete men ställer också höga krav på kommunens beredskap att kunna erbjuda lämpliga insatser för de individer som omfattas.

Löptext under fokusmål 2, Förutsättningar för måluppfyllelse, sid 29

Nämnden föreslår att samma formuleringar används i löptexten under fokusmål 2, Förutsättningar för måluppfyllelse på sidan 29, som i löptexten under fokusmål 1 på sidan 20. Nämnden föreslår därför att skrivningen på sidan 29 får tillägg enligt följande:

*Kommunen ska erbjuda Prao-platser, **praktik, verksamhetsförlagd utbildning och arbetsplatsförlagt lärande (APL)** inom yrken och yrkesförberedande gymnasieprogram som är kopplade till arbetsmarknadens behov samt kravställa på praktik- och lärlingsplatser i upphandlingar.*

Uppdrag 36. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering.

Nämnden föreslår en omformulering i uppdraget i följande skrivning: *Sfi för föräldralediga ska nå fler och erbjudas på fler familjecentraler.*

Nämnden arbetar ständigt med att sfi för föräldralediga ska nå fler och instämmer i behovet av att fortsätta utveckla tillgängligheten av sfi-undervisningen till fler familjecentraler. Samtidigt måste hänsyn tas till exempelvis demografiförändringar i form av ett kraftigt minskande av nyanlända som kommer till Sverige och Uppsala samt till lokalutformningar. För att nämndens resurser ska användas på ett effektivt och träffsäkert sätt behöver det därför vara behovsstyrt och resursförankrat på vilka familjecentraler som sfi för föräldralediga ska erbjudas. Nämnden föreslår därför att uppdragets del som direkt berör nämnden omformuleras till: *Sfi för föräldralediga ska nå fler och utifrån behov erbjudas på fler familjecentraler.*

Uppdrag 41. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap.

Nämnden föreslår att det i uppdraget förtydligas vikten av jämställdhetsperspektivet i arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap. Forskning visar att män generellt skattar sin hälsa högre än kvinnor, både i Uppsala och i riket, att flickor upplever sin hälsa sämre än pojkar och att skillnaderna har ökat över tid. I Uppsala har kvinnor haft en kraftig försämring mellan 2020 och 2024.¹ Hos Socialtjänst – ekonomiskt bistånd har fler kvinnor än män orsakskod "sjukskrivning" medan det hos

¹ Källa: Kolada

män är något vanligare med kod som exempelvis ”sociala skäl”. Utifrån dessa skillnader i kvinnors och mäns, flickor och pojkars hälsa anser nämnden att en skrivning om vikten av ett jämställt hälsoarbete läggs till. Nämnden föreslår följande tillägg: *Arbetet ska alltid ske med beaktande av ett jämställdhetsperspektiv och ta hänsyn till skillnader i kvinnors och mäns, flickors och pojkars hälsa.*

Taxor och avgifter

Inte aktuellt för arbetsmarknadsnämnden.

Planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och externa utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde

Nämnden föreslår planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och externa utförare inklusive en kort beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde, enligt bilaga 3.

Arbetsmarknadsnämnden

Pavlos Cavelier Bizas

Ordförande

Lotta von Wowern

Nämndsekreterare

Bilaga 2: Föreslagna justeringar i Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 inom nämndens ansvarsområde

Nämnd: Arbetsmarknadsnämnden

Sida	Vad ska justeras	Föreslagen justering	Motivering
	Kommunbidrag fördelning mellan verksamhet Kultur och verksamhet Arbetsmarknad	Teknisk justering mellan verksamhet Kultur (31) och verksamhet Arbetsmarknad (62) -1 500 tkr verksamhet Kultur (31) resp. +1 500 tkr verksamhet Arbetsmarknad (62).	Nämnden har ansvar att stödja integrations- och arbetsmarknadsinriktad verksamhet hos föreningar bildade på etnisk grund. Nämndens övriga föreningsbidrag ska stödja verksamhet som främjar och stärker deltagarnas möjligheter till arbete och studier. Nämnden föreslår att flytta 1 500 tkr till verksamhet Arbetsmarknad (62) för att tydliggöra arbetsmarknadsinriktningen av nämndens föreningsbidrag. Resterande 740 tkr blir kvar på verksamhet Kultur (31) och utgör nämndens verksamhetsbidrag till etniska föreningar.
24	Uppdrag 15	Uppdraget bör omfatta alla nämnder och bolag.	Hela kommunkoncernen behöver kraftsamla för att få fler i jobb och för att arbetssökande ska få möjlighet att skaffa sig kunskaper och erfarenheter som efterfrågas på arbetsmarknaden. Detta är inte bara viktigt i kraftsamlingen för fler i arbetsmarknadsanställningar, utan blir även särskilt viktigt inför det kommande aktivitetskravet, som om det röstas igenom, föreslås börja gälla 1 juli 226.
29	Förutsättningar för måluppfyllelse, löptext	Lägg till skrivning enligt nedan, markerat i fet stil:	Justeringen föreslås för att samma formuleringar som används i löptext under fokusmål 1, sidan 20, också ska användas i löptexten under fokusmål 2, sidan 29, för konsekvent beskrivning av de olika insatser som efterfrågas.

		Kommunen ska erbjuda Prao-platser, praktik, verksamhetsförlagd utbildning och arbetsplatsförlagt lärande (APL) inom yrken och yrkesförberedande gymnasieprogram som är kopplade till arbetsmarknadens behov samt kravställa på praktik- och lärlingsplatser i upphandlingar.	
47	Uppdrag 36	Omformulering i uppdraget i följande skrivning: <i>Sfi för föräldralediga ska nå fler och erbjudas på fler familjecentraler</i> Ny formulering: <i>Sfi för föräldralediga ska nå fler och utifrån behov erbjudas på fler familjecentraler.</i>	Hänsyn behöver tas till förändringar i omvärlden och andra förutsättningar, som exempelvis ett kraftigt minskat antal nyanlända som kommer till Sverige och Uppsala, samt lokalförutsättningar. För att nämndens resurser ska användas på ett effektivt och träffsäkert sätt behöver behovet styra på vilka familjecentraler som sfi för föräldralediga ska erbjudas.
48	Uppdrag 41	Att göra följande tillägg i uppdragsbeskrivningen: <i>Arbetet ska alltid ske med beaktande av ett jämställdhetsperspektiv och ta</i>	Forskning visar att män generellt skattar sin hälsa högre än kvinnor och att flickor upplever sin hälsa sämre än pojkar. Skillnaderna har dessutom ökat över tid. I Uppsala har kvinnor haft en kraftig försämring mellan 2020 och 2024.¹ Även hos Socialtjänst –

¹ Källa: Kolada

hänsyn till skillnader i kvinnors och mäns, flickors och pojkars hälsa.

ekonomiskt bistånd syns skillnader i orsakskoder bland kvinnor och män, där kod "sjukskriven" är vanligare bland kvinnor än män.

Bilaga 3. Planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare samt ersättningsmodeller

Nämnd: Arbetsmarknadsnämnden

Beskrivning av verksamhet som utförs av privata utförare

Inom arbetsmarknadsförvaltningen finns externt upphandlade tjänster inom Utbildnings- och jobbcenter arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Upphandlingen av arbetsmarknadsinsats har skett via en direktupphandling 2024. Avtalet löper ut i september 2026. En central del av kvalitetsarbetet sker genom den löpande dialog utsedd handläggare och chef har med leverantören. Återkoppling av kvalitet i insatser sker även från arbetsmarknadssekreterare och från arbetssökande som tagit del av insats. Regelbundna avstämningar med leverantörerna sker vid behov.

En central del av kvalitetsarbetet sker genom den löpande dialog utsedd handläggare och chef har med leverantören. Återkoppling av kvalitet i insatser sker även från arbetsmarknadssekreterare och från arbetssökande som tagit del av insats. Regelbundna avstämningar med leverantörerna sker vid behov.

Den löpande uppföljningen med leverantörerna har bidragit till att viten har krävts av tre olika leverantörer. Det har bland annat handlat om att förstärkningsresurser ej använts då ordinarie personal varit sjuk samt bristande dokumentation och återkoppling från leverantörer. Avsaknaden av ett gemensamt IT- system med upphandlade leverantörer bidrar till ökad dokumentation för avdelningen och för leverantörerna, något leverantörerna regelbundet påpekar. I förlängningen kan det påverka den ersättning som leverantörerna kräver.

En majoritet av vuxenutbildningens elever läser på skolor som bedrivs på entreprenad av externa utbildningsanordnare. Det skiljer sig åt beroende på vilken utbildningsform som avses. Inom den grundläggande vuxenutbildningen studerade 61 procent inom egenregi och 39 procent hos externa utförare fram till augusti 2025. Inom gymnasial och yrkesutbildning var motsvarande siffror 21 procent i egenregi samt 79 procent i extern regi. När det gäller sfi så bedrivs all verksamhet i egenregi bortsett från en mindre andel elever som läser på en folkhögskola med eget huvudmannaskap. En viss förskjutning har skett under de senaste åren så att en högre andel elever läser i egenregi. Beslut om vad som ska upphandlas fattas av arbetsmarknadsnämnden. Uppföljning av avtal och uppdrag genomförs årligen utifrån gemensamma rutiner och genom särskilda möten med alla anordnare, såväl egenregin som de externa utförarna. Uppföljningen anpassas dock till viss del beroende på anordnarens verksamhet och har under 2025 till exempel handlat om studieavbrott, undervisningstid samt hur man organiserar stöd till elever som inte klarar sina studier. Varje år lämnar utbildningsanordnarna kvalitetsrapporter enligt särskild mall från förvaltningen.

Under 2025 har förvaltningen särskilt uppmärksammat problem gällande svårigheter att få till det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) inom yrkesutbildningarna. Förvaltningen har haft möten med och begärt in redovisning från berörd anordnare. I ett annat fall har förvaltningen begärt in en åtgärdsplan enligt avtal för att komma till rätta med problem kring brister i antalet erbjudna undervisningstimmar i förhållande till avtal.

Under hösten har förvaltningen utlöst option inom tre avtal gällande yrkesutbildningar. Samtliga avtal innehåller två optionsår (1+1 år).

Beskrivning av nämndens ersättningsmodeller

Ersättningarna regleras genom olika avtal.

Verksamhetsområden inom nämnden som ersättningsmodellen avser	Principer för ersättningen	Lagrum och reglementen som ersättningen baseras på	Vem som beslutar om ersättningen och när under året
Arbetsmarknadsavd.	Avtal	Avtal	Sker kontinuerligt
Vuxenutbildningen	Olika avtal externa utförare	Avtal	Nämnd/årligen